

**ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**

***СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МЕНЕДЖМЕНТ»***

Спеціальність:	D3 Менеджмент
Освітній рівень:	перший (бакалаврський) рівень
Освітня програма:	Менеджмент

МАУП 2025

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Вступ до спеціальності «Менеджмент»
Шифр та назва спеціальності	D3 Менеджмент
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	4 кредита/120 год Лекції: 34 Семінарські заняття: 16 Самостійна робота студентів: 70
Терміни вивчення дисципліни	I семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	https://drive.google.com/file/d/1mZ9EQZ4cSDNZYZijk2xhK6_FOwS0UIFt/view?usp=sharing

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

Гуменникова Тамара Рудольфівна	
Науковий ступінь	Доктор педагогічних наук
Вчене звання	професор
Посада	Директор Придунайської філії ПрАТ «ВНЗ МАУП»
Дисципліни, які викладає НПП	Вступ до спеціальності "Менеджмент" Лідерство та комунікації Самоменеджмент
Напрями наукових досліджень	Теоретико-методологічні засади сучасного менеджменту; психологія управління та конфліктологія в організаціях; розвиток лідерського потенціалу та комунікативної компетентності керівника; технології самоменеджменту та персональної ефективності в умовах трансформаційних змін
Посилання на реєстри ідентифікаторів науковців	Гугл Академія https://scholar.google.com.ua/citations?user=yUSPlwEAAAAJ&hl=uk ORCID: https://orcid.org/0000-0002-6223-7711 SCOPUS: https://surl.li/muokmn
Контактна інформація викладача:	
Е-mail:	Gumennikova100@gmail.com
Контактний тел.	+380675197403
Телефон кафедри	+380677445957
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту/Академії	https://izmail.maup.com.ua/assets/files/gumennikova-portfolio.pdf

Анотація курсу. Курс «Вступ до спеціальності “Менеджмент”» спрямований на ознайомлення студентів з основними поняттями, принципами та інструментами сучасного менеджменту, його місцем і роллю в умовах ринкової економіки та глобалізації. У процесі навчання розглядаються історія становлення та розвитку менеджменту, основні функції управління, типи організаційних структур, стилі лідерства та прийняття управлінських рішень. Особлива увага приділяється розумінню професійної етики менеджера, його компетенцій, ролі у формуванні корпоративної культури та ефективної комунікації в колективі. Студенти отримають уявлення про сучасні тенденції управління, включно з цифровою трансформацією, інноваційним менеджментом та управлінням змінами.

Курс формує базу знань для подальшого вивчення спеціальних дисциплін, розвиває критичне мислення, навички аналізу та планування, необхідні для успішної управлінської діяльності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є закономірності, принципи, методи та інструменти управління організаціями в умовах сучасного ринкового середовища. Курс охоплює теоретичні основи та практичні аспекти менеджменту, особливості управлінської діяльності, взаємодії керівника та колективу, формування ефективної організаційної структури, розробки та реалізації управлінських рішень.

Метою курсу є формування у студентів цілісного уявлення про сутність, предмет, об’єкт і сучасні тенденції розвитку менеджменту як науки та професійної діяльності; ознайомлення з особливостями професії менеджера, її функціональними завданнями та роллю в організаціях різних типів; розвиток мотивації до навчання за обраною спеціальністю та набуття початкових професійних компетентностей, необхідних для подальшого засвоєння фахових дисциплін.

Завдання навчальної дисципліни:

Основними завданнями курсу є:

1. Ознайомлення студентів із сутністю та еволюцією менеджменту як науки і професійної діяльності.
2. Формування розуміння предмету, об’єкта, методів та функцій менеджменту.
3. Вивчення ролі та завдань менеджера в організації, його компетенцій, навичок і особистісних якостей.
4. Розкриття особливостей професійної діяльності менеджера в умовах сучасного бізнес-середовища та державного управління.
5. Ознайомлення з основними напрямками, спеціалізаціями та перспективами розвитку професії менеджера.
6. Формування мотивації до навчання за спеціальністю, усвідомлення значення майбутньої професійної діяльності.
7. Розвиток у студентів базових комунікативних, аналітичних та організаційних навичок, необхідних для подальшого вивчення фахових дисциплін.
8. Сприяння усвідомленню етичних принципів та соціальної відповідальності у сфері менеджменту.
- 9.

Пререквізити навчальної дисципліни. Вивчення навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності «Менеджмент» базується на знаннях та уміннях, отриманих здобувачами освіти при вивченні таких дисциплін: «Економічна теорія», «Академічні студії», «Філософія».

Постреквізити навчальної дисципліни. Знання та уміння, отримані студентами в процесі вивчення навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності «Менеджмент» сприяють успішному вивченню здобувачами вищої освіти цілої низки інших навчальних дисциплін, спрямованих на формування професійних знань і умінь: «Історія менеджменту», «Менеджмент», «Менеджмент зовнішньо-економічної діяльності», «Основи підприємницької діяльності», «Основи проектного менеджменту».

Програмні компетентності

Загальні компетентності (згідно з матрицею відповідності програмних компетентностей освітньої програми)	ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
Спеціальні компетентності (згідно з матрицею відповідності програмних компетентностей освітньої програми)	СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації. СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними. СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми
Результати навчання (згідно з матрицею відповідності результатів навчання освітньої програми)	РН3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства. РН8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

Зміст навчальної дисципліни

№	Тема	Лекції (год.)	Семінарські (год.)	Сам. робота (год.)
<i>Модуль 1. Теоретичні основи менеджменту</i>				
1	Предмет, об'єкт та завдання курсу. Роль дисципліни у підготовці менеджера.	2	2	8
2	Менеджмент як наука у професійній діяльності.	4	2	6
3	Сучасні концепції та тенденції розвитку менеджменту.	4	2	8
4	Менеджмент в умовах цифрової економіки та глобалізації.	2	2	6
5	Особисті та професійні якості менеджера.	4	2	6
<i>Модуль 2. Сучасне середовище і професійний розвиток менеджера</i>				
6.	Професійне становлення майбутнього менеджера: освіня програма, компетентності, перспективи працевлаштування.	4	2	8
7.	Професійна діяльність менеджера: типи організацій, сфери застосування, особливості роботи.	4		8
8.	Прийняття управлінських рішень	4		8
9.	Інноваційне мислення та підприємницька ініціатива в роботі менеджера	4	2	6
10.	Тенденції розвитку професії менеджера в Україні та світі	2	2	6
	РАЗОМ	34	16	70

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення лекційних та семінарських занять з елементами презентації. Вивчення окремих тем і

виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми і методи контролю.

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий (семестровий). Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних (семінарських) занять, метою якого є систематична перевірка розуміння та засвоєння теоретичного навчального матеріалу, умінь використовувати теоретичні знання під час виконання практичних завдань тощо. Можливості поточного контролю є надзвичайно широкими: мотивація навчання, стимулювання навчально-пізнавальної діяльності, диференційований підхід до навчання, індивідуалізація навчання тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз законодавства та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- самостійне опрацювання тем;

Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; презентація самостійної роботи; спостереження як метод контролю; тестовий контроль; проблемні ситуації. **Система оцінювання та вимоги.**

Таблиця розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти*

1-й семестр

	Поточний контроль знань										Модульна контрольна робота	Екзаме н**	Загальна кількість балів
Теми	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	20	40**	100
Робота на семінарському занятті	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			
Самостійна робота	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			

Таблиця містить інформацію про максимальні бали за кожен вид навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачу освіти виставляють оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують, регламентуються Положенням про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Модульний контроль. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності “Менеджмент”» проводиться на останньому занятті модуля у письмовій формі, у вигляді тестування, а саме, тести закритої форми: тест-альтернатива, тест-відповідність.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи з навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності “Менеджмент”»:

при оцінюванні модульної контрольної роботи враховується обсяг і правильність виконаних завдань:

при оцінюванні модульної контрольної роботи враховується обсяг і правильність виконаних завдань:

- оцінка «відмінно» (A) виставляється за правильне виконання всіх завдань (або більше 90% всіх завдань);

- оцінка «добре» (B) виставляється за виконання 80% всіх завдань;

- оцінка «добре» (C) виставляється за виконання 70% всіх завдань;

- оцінка «задовільно» (D) виставляється за правильне виконання 60% запропонованих завдань;

- оцінка «задовільно» (E) виставляється, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;

- оцінка «незадовільно» (FX) виставляється, якщо виконано менше 50% завдань.

Неявка на модульний тест - 0 балів.

Вищезазначені оцінки перетворюються на рейтингові бали таким чином:

«A» - 18-20 балів;

«B» - 16-17 балів;

«C» - 14-15 балів;

«D» - 12-13 балів.

«E» - 10-11 балів;

«FX» - менше 10 балів.

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності «Менеджмент»» є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти. Він проводиться в терміни, встановлені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться у формі **екзамену** (письмово). Студента допускають до семестрового контролю за умови виконання ним усіх видів робіт.

Підсумковий контроль у вигляді екзамену складається з двох складових:

- стартової – призначена для оцінювання заходів поточного контролю впродовж семестру;

- екзаменаційної – призначена для оцінювання окремих запитань (завдань) на екзамені.

Рекомендований розмір стартової складової дорівнює 60 балів, екзаменаційної складової – 40 балів.

Мінімальна сума, за якою екзамен вважається складеним – 25 балів.

Стартові бали формуються як сума рейтингових балів, отриманих здобувачем за результатами заходів поточного контролю та заохочувальних (якщо передбачені) балів.

Після оцінювання відповідей здобувача на екзамені (виконання екзаменаційної роботи) викладач підсумовує стартові бали та бали за екзамен, зводить до рейтингової оцінки та переводить до оцінок за академічною шкалою.

Шкала оцінювання екзаменаційних завдань

Шкала	Загальна кількість балів	Критерії
Відмінно	30–40	Завдання виконано якісно; студент отримав максимальну оцінку за теоретичні знання.
Добре	20–29	Завдання виконано якісно, з достатньо високою часткою правильних відповідей.
Задовільно	10–19	Завдання виконано з середньою кількістю правильних відповідей; студент продемонстрував теоретичні знання з істотними помилками.
незадовільно з можливістю повторного складання	0–9	Завдання не виконано; студент продемонстрував теоретичні знання з істотними помилками.

Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Також, заохочувальні бали можуть нараховуватися, якщо здобувач освіти, наприклад, виконав і захистив певні види робіт, відвідував всі лекції, семінарські й практичні заняття, має власний рукописний конспект лекцій та опрацьований додатковий навчальний матеріал, немає пропусків занять без поважних причин, відвідував додаткові консультації за участі лектора тощо.

Заохочувальні бали не є нормативними і не входять до таблиці розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти та основної шкали системи оцінювання.

Один захід може бути підставою для виставлення заохочувальних балів лише за однією найбільш релевантною освітньою компонентою.

Оцінка самостійної роботи

Загальна кількість балів, отриманих студентом за виконання самостійної роботи, є одним із складових академічної успішності з дисципліни. Самостійна робота за кожною темою, відповідно до програми курсу, оцінюється в діапазоні від 0 до 1 бала за допомогою стандартизованих і узагальнених критеріїв оцінювання знань.

Шкала оцінювання виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань) критерії оцінювання.

Максимально можлива оцінка самостійної роботи (індивідуальні завдання)	Рівень виконання			
	Відмінно	Добре	Задовільно	Незадовільно
1	1	0,75	0,5	0

Форми оцінювання включають: поточне оцінювання практичної роботи; поточне оцінювання засвоєння знань на основі усних відповідей, доповідей, презентацій та інших форм участі під час практичних (семінарських) занять; індивідуальні або групові проекти, що вимагають розвитку практичних навичок і компетентностей (опціональний формат); вирішення ситуаційних завдань; підготовка резюме з самостійно вивчених тем; тестування або письмові іспити; підготовка проектів статей, тез конференцій та інших публікацій; інші форми, що забезпечують всебічне засвоєння навчальної програми та сприяють поступовому розвитку навичок для ефективної самостійної професійної (практичної, наукової та теоретичної) діяльності на високому рівні.

Для оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти впродовж семестру застосовується 100-бальна, національна та шкала ЄКТС оцінювання

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECT8	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендовані джерела інформації

Основна:

1. Havrysh O., Dramaretska K. Leadership : textbook for students ... – Kyiv : TsP «КОМПРЫНТ», 2022. – 458 с.
2. Балановська Т. І., Михайліченко М. В., Троян А. В. Управління організацією : навч. посіб. – Київ: ФОП Ямчинський О. В., 2021. – 464 с.
3. Гаврилко П. П. (та ін.) Міжнародний менеджмент : підручник. – Львів : Ужгород. торг.-екон. ін-т, 2024. – 191 с.
4. Гоголя О. П., Харченко Г. А. Практикум з менеджменту : навч. посіб. – Київ : ЦП «КОМПРИНТ», 2022. – 428 с.
5. Кошеленко К. Менеджмент у часи війни. Лідерство, ефективність та життєстійкість – Київ : Helion, 2024. – 306 с.
6. Микитенко Н. В., Білявська Ю. В. Операційний менеджмент. Практикум : навч. посіб. – Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2022. – 428 с.
7. Миколайчук І. П. Соціальний менеджмент : навч. посіб. – Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. – 280 с. ISBN 978-966-918-124-4, DOI 10.31617/nr.knute.2018-1132
8. Основи менеджменту. Конспект лекцій : навч. посіб. / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Т. В. Лазоренко, С. О. Пермінова. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2021. 166 с.
9. Польшаков В. І., Ткаленко Н. В. Інвестиційний менеджмент : навч. посібник. – Київ: Кондор, 2022. – 172 с.
10. Старостіна А. О., Кравченко В. А. (та ін.) Ризик-менеджмент: теорія та практика: навч. посібник. – Київ : ІВЦ «Видавництво „Політехніка“», 2022. – 200 с.
11. Тарнавська Н., Напора О. Стратегічний менеджмент: практикум: навч. посібник. – Тернопіль ; Київ : Карт-бланш ; Кондор, 2023. – 287 с.

Додаткова:

12. Биба В. А. Теоретичні засади розвитку самоменеджменту організації. Економіка та держава. 2021. № 2. С. 58–61. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/2_2021/12.pdf.

13. Бурачек І. В., Верстова В. Я., Ярмолюк Д. І. Створення бренду на основі архетипів у менеджменті підприємств. Інфраструктура ринку. 2022. Вип. 63. С. 41– 47. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2022/63_2022/10.pdf.
14. Вараксіна О., Карлінська О., Петренко В. Сучасні виклики менеджменту людського капіталу. Економіка та суспільство. 2022. № 43. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1749/1685>.
15. Гальків Л. І., Жила Д. О., Фетько І. В. Менеджмент економіки щастя: статистично-аналітичні виміри на прикладі студентської молоді. Інфраструктура ринку. 2021. Вип. 52. С. 152–156. URL: http://www.marketinfr.od.ua/journals/2021/52_2021/29.pdf
16. Дорошкевич Д. В., Литвиненко І. С. Аналіз викликів для менеджменту через активізацію застосування штучного інтелекту в діджитал суспільстві. Ефективна економіка. 2022. № 1. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2022/8.pdf.
17. Коверга С. В., Крутогорський Я. В. Менеджмент підприємств в контексті світової політики енергоефективності. Ефективна економіка. 2022. № 1. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2022/4.pdf.
18. Семендяк В. Сучасне сприйняття "принципів наукового менеджменту" Ф.В. Тейлора. Економіка та суспільство. 2022. № 40. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1478/1424>.
19. Каліна І.І., Кривоберець М.М., Мазур Ю.В. Організаційно-економічний механізм впровадження інновацій на підприємствах аграрної галузі. Науковий журнал «Via Economica». Випуск 8, 2025. С. 151-157. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8559/2025-8-22>
20. Скиба, Г. І., Братусь, Г. А., Кривоберець, М. М., & Кришталь, Г. О. (2025). Інноваційні підходи до формування конкурентних переваг іткомпаній в умовах цифрової трансформації. Актуальні проблеми сталого розвитку, 2(5), 169-177. DOI: [https://doi.org/10.60022/2\(5\)-SD](https://doi.org/10.60022/2(5)-SD)
21. Братусь Г.А., Кривоберець М.М., Скиба Г.І. Система управління конкурентними перевагами підприємства в сфері інформаційних технологій // Підприємництво і торгівля: зб. наук. праць / редкол.: Куцик П.О., Семак Б.Б. та ін. – Львів: Вид-во Львівського торговельно-економічного ун-ту, 2025. – Вип. 45. – С. 125-132. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2025-45-15>
22. Братусь Г.А., Гончаренко М.Ф., Червінська Л.П., Кривоберець М.М. Регіональні стратегії розвитку бізнесу в умовах післявоєнного відновлення економіки України. Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор». 2025. Випуск 1 (78). С. 466-472. DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.78-78>

Інформаційні ресурси:

23. Портал Верховної Ради України – zakon.rada.gov.ua (нормативно-правова база з питань управління).
24. Міністерство освіти і науки України – mon.gov.ua.
25. Harvard Business Review – hbr.org (сучасні статті з менеджменту).
26. Електронна бібліотека КНЕУ – library.kneu.edu.ua.
27. Coursera, EdX (онлайн-курси з менеджменту).